

Opinia
do ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi
oraz niektórych innych ustaw
(druk nr 228)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw transponuje do krajowego porządku prawnego postanowienia dyrektywy z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych (2004/39/WE) oraz dyrektywy z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (2006/49/WE).

Poza przepisami czyniącymi zadość obowiązkowi wdrożenia do polskiego systemu prawa norm wspólnotowych, w ustawie zawarto także zmiany wynikające z dotychczasowej praktyki jej stosowania. Zmiany te sprzyjają rozwojowi polskiego rynku kapitałowego, poprzez liberalizację zasad funkcjonowania systemu instrumentów finansowych oraz zapewnienie większego bezpieczeństwa podmiotom uczestniczącym w obrocie tymi instrumentami.

Wejście ustawy w życie powinno przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności poprzez umożliwienie uczestnikom polskiego rynku finansowego prowadzenia działalności na zasadach analogicznych do obowiązujących w innych państwach UE.

Adresatami ustawy są przede wszystkim firmy inwestycyjne i agenci firm inwestycyjnych, banki powiernicze, podmioty organizujące i prowadzące rynek regulowany (giełdowy i pozagiełdowy), Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych oraz inne izby rozliczeniowe i rozrachunkowe, a także Narodowy Bank Polski.

Poza ustawą o obrocie instrumentami finansowymi, nowelizacja dokonuje zmian w 16 innych ustawach.

W ustawie zaproponowano w szczególności:

- 1) rozszerzenie katalogu instrumentów finansowych,
- 2) wprowadzenie definicji klienta profesjonalnego i detalicznego,
- 3) doprecyzowanie zasad funkcjonowania rynku regulowanego oraz zawierania transakcji krótkiej sprzedaży,
- 4) wprowadzenie wymogu posiadania odpowiedniego wykształcenia i doświadczenia przez członków zarządu giełdy,
- 5) umożliwienie uczestnikom rynku wyboru innego niż Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. podmiotu dokonującego rozliczeń lub rozrachunku transakcji,
- 6) modyfikację treści Działu III ustawy o instrumentach finansowych poprzez zmianę zasad działania Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych oraz dodanie szczegółowej regulacji określającej zasady prowadzenia działalności w zakresie rozliczania i rozrachunku przez podmioty inne niż Krajowy Depozyt,
- 7) doprecyzowanie zasad prowadzenia przez firmę inwestycyjną alternatywnego systemu obrotu,
- 8) modyfikację przepisów dotyczących warunków funkcjonowania domów maklerskich, ze szczególnym uwzględnieniem zasad nadzoru nad ich prowadzeniem.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 20 posiedzeniu w dniu 25 lipca br. pochodziła z przedłożenia rządowego. W Sejmie zajmowała się nią Komisja Finansów Publicznych.

W dniu 26 maja br. Prezes Rady Ministrów wniósł autopoprawkę do projektu. Większość jej przepisów miała charakter doprecyzowujący, redakcyjny lub porządkowy. Jedną ze zmian przewidzianych w autopoprawce, było pozbawienie Narodowego Banku Polskiego statusu akcjonariusza Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. i zobowiązanie Banku do zbycia posiadanych akcji.

III. Uwagi

W art. 1 w pkt 152 noweli zaproponowano nowe brzmienie art. 218 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Art. 218 jest przepisem przejściowym określającym zasady przeprowadzania egzaminu uzupełniającego dla maklerów wpisanych na listę maklerów

papierów wartościowych przed dniem wejścia w życie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

W związku ze zmianą zakresu egzaminu uzupełniającego, o którym mowa w art. 218 rozważyć należy, czy w noweli nie powinien się znaleźć przepis przejściowy określający status osób, które złożyły egzamin na podstawie przepisów dotychczasowych.

IV. Propozycje poprawek legislacyjnych

- 1) w art. 1 w pkt 58, w art. 68 wyrazy "fundusz zabezpieczający prawidłowe rozliczenie transakcji w tym obrocie" zastępuje się wyrazami "fundusz rozliczeniowy, o którym mowa w art. 65 ust. 1";
- 2) w art. 1 w pkt w pkt 59, w art. 68a:
 - a) w ust. 6 w zdaniu wstępnym po wyrazach "Wniosek o udzielenie zezwolenia" dodaje się wyrazy ", o którym mowa w ust. 5,";
 - b) w ust. 7 wyrazy "Do wniosku" zastępuje się wyrazami "Do wniosku, o którym mowa w ust. 6";
- 3) w art. 1 w pkt 91 w lit. a, w ust. 1 wyraz "członkowski" zastępuje się wyrazem "członkowskich";
- 4) w art. 1 w pkt 126 w lit. c, w pkt 5 wyrazy "z podmiotami pozostającymi w stosunku zlecenia lub w innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z podmiotami, o których mowa w pkt 2" zastępuje się wyrazami "z podmiotami, o których mowa w pkt 4";
- 5) w art. 1 w pkt 140, w art. 167a w ust. 1 wyrazy "finansowa spółka holdingowa" zastępuje się wyrazami "finansowa spółka holdingowa będąca podmiotem dominującym wobec domu maklerskiego";
- 6) w art. 10 w pkt 5, w art. 13 wyraz "nabywcą" zastępuje się wyrazem "nabywcom";
- 7) w art. 22 w ust. 7 wyrazy "wywołują skutki określone przepisami ustawy, o której mowa w art. 1," zastępuje się wyrazami "wywołują skutki określone przepisami ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą".